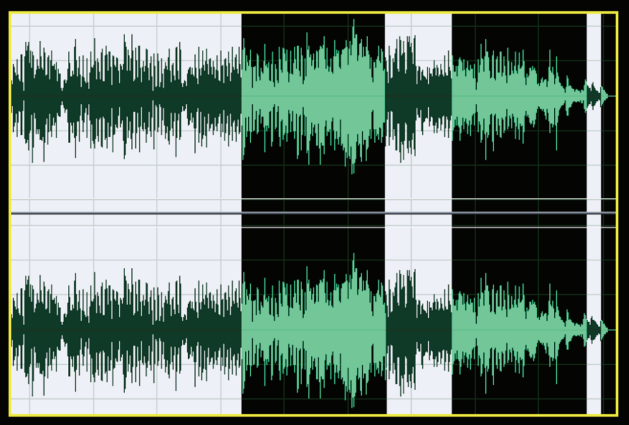

2009-2010 tanév, FFM1, II félév
Drd. Fazakas Áron
egyetemi adjunktus

Hangvágás (előadás + szeminárium)

A tantárgy célja a filmhang digitális vágási technikáinak alapfokú, elméleti és gyakorlati elsajátítása, az utólagos, egyéni, művészi alkalmazás érdekében.

Előadásokon érintett témakörök

- A hangosfilm ontológikus szerkezete. A hangosfilm, mint a szintetikus művészetek új ága. A képi és a hangsféra különválasztása. A hangosfilm szféráinak dialektikus egysége.
- A film hangsférájának szerkezete. Hangzásbontás (a hangfajok szerinti felbontás sávozása). A beszéd, a zene és a zörej hangfajok általános ismertetése. A hangfajok megjelenése a kész műben.
- A hangsávok összetevői és ezek viszonyulása a képhez. A filmhang koncepciója. A filmhang készítésének fázisai. A hang hatása a kép percepciójára.
- Az emberi beszéd és felvétele. A film szemantikai rétege (a szó jelentése). Beszédhangtípusok. Az emberi beszéd rögzítése.
- Mikrofontípusok. Utószinkron (ADR).
- A filmzaj (realisztikus és dramatikus zörejek). Szinkronzajok. A forgatási zörejek szerepe. Az asszinkronitás jelensége. Asszinkron zajok. Dramatikus szerepekkel felruházott zajok.
- A pontos, lineáris hangreprodukció. Fejhallgatók. Hangszórók. A hangkép tervezés *A sound design* lépései.
- Hangarchívumok és ezek használata. *Sony Pictures Sound Effects Series 1-10. The BBC Sound Effects Library 1-60.* A zörejek utólagos előállítás.
- *Nuendo, Audiograbber* és *Cool Edit Pro* szoftverek telepítése és gyakorlati alkalmazása.
- Az általános csend dramaturgiai jelentősége a hangosfilmekben.
- A *dubbing session* (keverés - a filmhang elemeinek szimbiózisa). Hangdinamika. A hangcsatornák előkészítése keverés számára. Az elfedési jelenségek magyarázata.

Ajánlott szakirodalom

- Lohr Ferenc: *A filmhang esztétikája*. Magyar Filmtudományi Intézet, Budapest, 1966.
- Dancyger, Ken: *The Technique of Film and Video Editing*. Elsevier, Amsterdam, 2007.
- McGrath, Declan: *Editing and Post-Production*. RotoVision, Hove, 2001.
- Hartai László-Muhi Klára (ed.): *Film- és médiafogalmak kyszótára*. Korona, Budapest, 2002.
- Altman, Rick: *Sound Theory, Sound Practice*. Routledge, New York; London, 1992.
- Richard Davis: *Complete Guide to Film Scoring*.

Ajánlott hangarchívumok:

- *The BBC Sound Effects Library 1- 60*
 - BBC 01:** General Sound Effects
 - BBC 02:** Exterior Atmospheres
 - BBC 03:** Household
 - BBC 04:** Interior Backgrounds
 - BBC 05:** Transport
 - BBC 06:** Animals & Birds
 - BBC 07:** Human Crowds & Children
 - BBC 08:** Comedy & Fantasy
 - BBC 09:** International
 - BBC 10:** Communications
 - BBC 11:** Water
 - BBC 12:** British Birds
 - BBC 13:** Industry
 - BBC 14:** Cities
 - BBC 15:** Natural Atmospheres
 - BBC 16:** Cars
 - BBC 17:** Sports & Leisure
 - BBC 18:** Bang!
 - BBC 19:** Electronic Sounds
 - BBC 20:** Weather I
 - BBC 21:** Weather II
 - BBC 22:** Ships & Boats I
 - BBC 23:** Ships & Boats II
 - BBC 24:** America
 - BBC 25:** Aircraft
 - BBC 26:** China
 - BBC 27:** Babies
 - BBC 28:** Hospitals
 - BBC 29:** Africa: The Human World
 - BBC 30:** Africa: The Natural World
 - BBC 31:** Equestrian Events
 - BBC 32:** Greece
 - BBC 33:** Adventure Sports
 - BBC 34:** Livestock I
 - BBC 35:** Livestock II
 - BBC 36:** Farm Machinery
 - BBC 37:** Horses I
 - BBC 38:** Horses II & Dogs
 - BBC 39:** Schools & Crowds
 - BBC 40:** Spain
 - BBC 41:** Trains
 - BBC 42:** The Age of Steam
 - BBC 43:** D.I.Y. and Building
 - BBC 44:** Cats
 - BBC 45:** "Dial 999"
 - BBC 46:** Istanbul
 - BBC 47:** British Birds II
 - BBC 48:** Crowds
 - BBC 49:** Suburbia
 - BBC 50:** France - Paris
 - BBC 51:** London
 - BBC 52:** British Rural BG
 - BBC 53:** India and Nepal: City Life
 - BBC 54:** India, Pakistan and Nepal
 - BBC 55:** Footsteps I
 - BBC 56:** Footsteps II
 - BBC 57:** Urban South America
 - BBC 58:** Rural South America
 - BBC 59:** Hungary
 - BBC 60:** Czech Republic & Slovakia

- *Sony Pictures Sound Effects Series 1-10*
 - Volume 1:** Animals / Natural Elements
 - Volume 2:** Backgrounds
 - Volume 3:** Home & Office / Impacts / Weapons & Explosions
 - Volume 4:** Vintage Cartoon / Sports & Recreation / Vocals & Wallas
 - Volume 5:** Vehicles
 - Volume 6:** Fantasy / Sci-Fi / Horror
 - Volume 7:** Explosions / Combat / Weaponry
 - Volume 8:** Backgrounds / Weather
 - Volume 9:** Period Effects: Devices / Backgrounds / Combat
 - Volume 10:** Period Effects: Vehicles

- *Valentino Production Sound Effects Library 1-50*
 - CD01 - Household, Phones
 - CD02 - Audience, Applause, Office sounds
 - CD26 - Thunder, Rain, Weather backgrounds
 - CD27 - Laugh tracks, Vocalizing, Tap dance

CD03 - Science Fiction effects,
Lasers, Light beams	CD28 - Animals, Insects, Whistles, Electronics
CD04 - Traffic, Ambience, Planes	CD29 - Sports Crowds, Casino effects, Horses
CD05 - Walking, Machinery, Trucks	CD30 - Golf, Football, Exercise effects
CD06 - Cars, Boats, Construction	CD31 - Automobiles, various
CD07 - Airplanes, Helicopters,
Machine Guns	CD32 - Trolleys, Airplanes, Ambience
CD08 - Clocks, Telephones, Airports	CD33 - Horror effects, Science Fiction
CD09 - Men, Women, Jungle animals	CD34 - Jeep effects, Wrestling, Crowds
CD10 - Trains, Farm animals, Dogs	CD35 - Vocal effects, breathing,
Moaning, Baby
CD11 - Billiards, Bowling, Construction	CD36 - Footsteps, Children, Laughter
CD12 - Bells, Slide whistles,
Percussion instruments	CD37 - Hospital effects
CD13 - Animals	CD38 - Zings, Pops, Bangs, Squeaks, Grunts
CD14 - Military vehicles	CD39 - Screams, Squeaks, Grumbles,
Bongs, Pulses
CD15 - Military vehicles, Weapons	CD40 - Military jets
CD16 - Famous speeches #1	CD41 - Animal effects, snorts, grunts,
farm ambience
CD17 - Percussion, Bongos, Tympani rolls,
Gongs, Drums	CD42 - Famous speeches #2
CD18 - Police, Fire engines	CD43 - Car effects, Bus effects
CD19 - Crowds, Race cars, Baseball	CD44 - Motorcycles, Sports cars
CD20 - Guns, Sirens, Tools	CD45 - Birds (all types)
CD21 - Drums	CD46 - Animals (wild)
CD22 - Steam trains, Diesel trains,
Subway trains	CD47 - Construction, Street ambience,
Explosions
CD23 - Sports crowds	CD48 - Guns, Rifles, Pistols, Ricochets
CD24 - Ice skating, Clocks, Bells, Whistles	CD49 - Human effects, Breathing,
Screaming, Horror effects
CD25 - Fireworks, Sports	CD50 - Buzzers, Cameras, Small appliances

J ELENLÉT

Az órákon való jelenlét 75%-ban kötelező mind az előadások mind a szemináriumok esetében (14 tanítási hétből min. 10). Ennél több hiányzás csak egészségügyi okokból fogadható el (érvényes orvosi igazolás felmutatása esetén).
75-100% közötti jelenlét esetén, a diák osztályzása 20 ponttól indul.
50-75% közötti hiányzás kompenzálható a vizsgán egy (10 pontot érő) plusz elméleti kérdés helyes megválaszolásával, ellenkező esetben a diák osztályzása 10 ponttól indul.
Ha a hallgató nem vett részt min. az órák 50%-án, nem jelentkezhet vizsgára.

Vizsgajegybe beszámító plusz pontok:

- p (password) = 3 pont
- o (oktató) = 3 pont
- * = 3 pont
- *** = 10 pont
- 1 = 10 pont

Figyelem! A plusz pontok csak egy átmenő (min.5-ös) vizsgaeredmény esetén adódnak hozzá a jegyhez. A plusz pontok javíthatnak a végső jegyen, de nem befolyásolhatják egy vizsga/kollokvium sikerességét.

Pontozási rendszer:

Összpontszám	Vizsgajegy
10 - 14 pont	1
15 - 24 pont	2
25 - 34 pont	3
35 - 44 pont	4
45 - 54 pont	5
55 - 64 pont	6
65 - 74 pont	7
75 - 84 pont	8
85 - 94 pont	9
95 - 100 pont	10

VIZSGA

A gyakorlati vizsgán elérhető maximális pontszám: 80.

A sikeres vizsgához, a hangosfilm hangszféráját alkotó 4 hangjelenségcsoport (emberi kommunikáció, zörejek, filmzene és az általános csend) vágási technikáinak alapfokú gyakorlati ismerete, szinkronizálási (*dubbing*) jártasság, valamint a következő softwerek alapfokú ismerete/használata szükséges: *Nuendo v4.3, Cool Edit Pro v2.0, Audiograbber v1.83, FairStars Audio Converter v1.75*.

- 1. Emberi kommunikáció:** Párbeszédekben helytelenül kiejtett szavak kiemelése és kicserélése, a szinkronizálási feltételek betartásával.
- 2. Zörejek:** Hangarchívumok helyes használata. Lépések vágása, *dubbing*olása és térbe helyezése. Aszinkron zörejek méretre szabása. Valós zörejek művészi célból történő módosítása.
- 3. Filmzene:** Audio cd-ről grabb-elt autonóm zene, időtartam és formai változásokat előidéző szerkezeti módosítása.
- 4. Az általános csend** technikai és dramaturgiai szerepének tudatos, gyakorlati használata.

Segédanyagok (előzetes, email-en történő bejelentkezés után) letölthetők a <http://www.aaronfazakas.com> honlap [/my-students](#) oldaláról.